

Az előterjesztés célja a Magyar Program Egyszerűsítési Programjának elfogadásáról szóló 1304/2011. (IX. 2.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) végrehajtása, eljárások egyszerűsítése az alábbiak szerint:

1.1. Az átmeneti segély, temetési segély és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás ellátások egyszerűsítése azok összevonásán keresztül

Ezen három ellátás esetén az egyszerűsítés úgy fog megvalósulni, hogy az ellátások összevonásra kerülnek egy ún. önkormányzati segély ellátás keretében (Korm. határozat 1. melléklet 8., 49. és 50. pont).

1.2. Az utógondozói ellátás egyszerűsítése

Az utógondozói ellátás elrendelése egyszerűbb lesz, illetve pontosításra kerülnek az ellátás szabályai (Korm. határozat 1. melléklet 27. pont).

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, az átmeneti segély és a temetési segély egyszerűsítéséhez a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) módosítása szükséges.

Az utógondozói ellátásra vonatkozó szabályokat a Gyvt., a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: R.) tartalmazza.

Az 1. számú melléklete mind az egyes szociális ellátások egyszerűsítése, mind az utógondozói ellátás egyszerűsítése tekintetében a törvényi szintű rendelkezések, azaz az Szt. és a Gyvt. módosítását tartalmazza. A 2. számú melléklet az utógondozói ellátás egyszerűsítése tekintetében a kormányrendeleti szintű rendelkezések, azaz a Gyer. módosítását foglalja magában. A függelékben pedig az utógondozói ellátás egyszerűsítése tekintetében a miniszteri rendeleti szintű rendelkezések, azaz az R. módosítása szerepel.

2012. évi ... törvény

egyes szociális tárgyú törvényeknek a szociális ellátások és az utógondozói ellátás egyszerűsítésével összefüggő módosításáról

1. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosítása

1. §

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 25. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) a települési önkormányzat jegyzője az e törvényben meghatározott feltételek szerint

aa) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ab) rendszeres szociális segélyt,

ac) lakásfenntartási támogatást;

b) a települési önkormányzat képviselő-testülete az e törvényben, illetve az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint

ba) a 43/B. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat,

bb) önkormányzati segélyt;

c) a járási hivatal az e törvényben meghatározott feltételek szerint

ca) időskorúak járadékát,

cb) a 41. § (1) bekezdésében és a 43/A. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat

állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).”

2. §

Az Szt. 45. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„Önkormányzati segély

45. § (1) A települési önkormányzat képviselő-testülete a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére a rendeletében meghatározottak szerint önkormányzati segélyt nyújt. Önkormányzati segély pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek nem minősülő kamatmentes kölcsön formájában is nyújtható.

(2) A fővárosban – ha a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzat másként nem állapodik meg – a hajléktalanok önkormányzati segélyezése a fővárosi önkormányzat feladata.

(3) Önkormányzati segély adható eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra havi rendszerességgel.

(4) Önkormányzati segélyben elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások – így különösen betegség, haláleset, elemi kár, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, iskoláztatás, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások – vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

(5) Önkormányzati segély esetén az ellátás megállapításánál figyelembe vehető, egy főre számított havi családi jövedelemhatárt az önkormányzat rendeletében kell szabályozni azzal, hogy az az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 130%-ánál alacsonyabb nem lehet.

(6) Az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként megállapított önkormányzati segély összege nem lehet kevesebb a helyben szokásos legolcsóbb temetés költségének 10%-ánál, de elérheti annak teljes összegét, ha a temetési költségek viselése a kérelmezőnek vagy családjának a létfenntartását veszélyezteti.

(7) A temetési költségek finanszírozása érdekében önkormányzati segély nem állapítható meg annak a személynek, aki a hadigondozásról szóló törvény alapján temetési hozzájárulásban részesül.

(8) Az önkormányzati segély kérelemre és hivatalból – különösen a nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság, továbbá más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére – is megállapítható.

(9) Az önkormányzati segély iránti kérelemről a kérelem beérkezését vagy a hivatalbóli eljárás megindítását követően 15 napon belül kell dönteni.”

3. §

(1) Az Szt. 47. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül természetbeni szociális ellátás formájában

a) a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,

b) a lakásfenntartási támogatás és

c) az önkormányzati segély

nyújtható.”

(2) Az Szt. 47. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Természetbeni ellátás különösen az Erzsébet-utalvány, az élelmiszer, a tüzelősegély, a tankönyv és tanszervásárlás támogatása, a tandíj, a közüzemi díjak, illetve a

gyermekintézmények térítési díjának kifizetéséhez nyújtott, valamint a családi szükségletek kielégítését szolgáló, gazdálkodást segítő támogatás.”

4. §

Az Szt. 124. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A 45. § (2) bekezdése szerinti önkormányzati segélyezés fedezetéhez a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter a fővárosi önkormányzattal évente kötött megállapodásban foglalt keretösszeggel hozzájárul.”

5. §

Az Szt. 132. § (4) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a települési önkormányzat, hogy rendeletben szabályozza)

„g) az önkormányzati segély megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait.”

6. §

Az Szt. a következő 140/Q. §-sal egészül ki:

„140/Q. § (1) Az egyes szociális tárgyú törvényeknek a szociális ellátások és az utógondozói ellátás egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvénnyel megállapított 45. § és a 47. § (1) és (3) bekezdése szerinti rendelkezéseket az átmeneti segély, temetési segély és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránt 2013. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A 2012. december 31-éig jogerős határozattal megállapított átmeneti segély, temetési segély és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás ellátásokra a 2012. december 31-én hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

7. §

Hatályát veszti az Szt.

a) 4. § (7) bekezdése,

b) 46. §-a és az azt megelőző alcím.

8. §

Az Szt.

a) 4. § (1a) bekezdés 1. pontjában az „átmeneti segély” szövegrész helyébe az „átmeneti segély vagy önkormányzati segély” szöveg,

b) 7. § (1) bekezdésében az „átmeneti segélyt” szövegrész helyébe az „önkormányzati segélyt” szöveg,

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

5

c) 7. § (2) bekezdésében az „átmeneti segély” szövegrész helyébe az „önkormányzati segély” szöveg

lép.

9. §

Az Szt. 36. § (1) bekezdés c) pontjában és 37/B. § (1) bekezdés b) pontjában a „keretében képzési támogatásként” szövegrész helyébe a „keretében felzárkózást elősegítő megélhetési támogatásban vagy képzési támogatásként” szöveg, valamint a „részesül, a keresetpótló juttatás” szövegrész helyébe a „részesül, a felzárkózást elősegítő megélhetési támogatás vagy a keresetpótló juttatás” szöveg lép.

2. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

10. §

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 5. §-a a következő *zs*) ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„zs) utógondozás: az átmeneti vagy tartós nevelés megszüntetését, megszűnését követően

zsa) a gyermek családjába való visszailleszkedését elősegítő utógondozó szociális munka,

zsb) a fiatal felnőttnek az önálló élet megkezdéséhez szükséges személyre szóló tanácsadás és a társadalomba való beilleszkedéshez történő segítségnyújtás.”

11. §

A Gyvt. 18. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A települési önkormányzat képviselő-testülete a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel pénzügyi támogatást állapíthat meg.”

12. §

(1) A Gyvt. 45. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyermekek átmeneti gondozását – a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy bejegyzésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségi állapota, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

6

nevelését a családban nem tudja megoldani, vagy utógondozói ellátásban részesül. A fogyatékos gyermek számára a különleges szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.”

(2) A Gyvt. 45. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb tizenkettő hónapig tart, kivéve, ha az utógondozói ellátásban részesülő szülő a gyermekével együtt veszi igénybe az ellátást. Ebben az esetben a gyermek átmeneti gondozása legfeljebb a szülő utógondozói ellátásának fennállásáig tartható fenn.”

13. §

A Gyvt. 53/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyámhatóság által elrendelt utógondozói ellátás keretében a fiatal felnőtt számára utógondozást és szükség szerinti ellátást kell biztosítani.”

14. §

A Gyvt. 55. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A nevelőszülő a saját háztartásában – a működtetője közreműködésével – utógondozói ellátást nyújt.”

15. §

A Gyvt. 92. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„92. § (1) Utógondozásnak van helye

a) az átmeneti vagy tartós nevelés megszüntetését követően – kivéve, ha a gyermeket örökbe fogadták – legalább egy év időtartamra, de legfeljebb a gyermek 18. életévének betöltéséig,

b) az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnését követően a fiatal felnőtt kérelmére legfeljebb egy év időtartamra,

c) az otthonteremtési támogatás igénylésének, felhasználásának és elszámolásának időtartamára.

(2) Az utógondozást

a) a gyermek tekintetében a lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálat,

b) a fiatal felnőtt tekintetében a nevelőszülői hálózatot működtető, a gyermekotthon, az utógondozó otthon vagy a külső férőhely működtetőjének

utógondozója látja el.

(3) A gyámhatóság elrendeli az utógondozást az otthonteremtési támogatás iránti kérelem előterjesztésekor, valamint meghosszabbítja az utógondozást az annak időtartama alatt nyújtott otthonteremtési támogatás elszámolásának időpontjáig.

(4) Az utógondozás az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti esetben ismételten elrendelhető, kivéve, ha a korábbi utógondozás megszüntetésére a (6) bekezdés *c*) pontjában foglaltak miatt került sor.

(5) Megszűnik az utógondozás

a) az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti esetben a határozatban megjelölt időtartam elteltével,

b) az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti esetben a határozatban megjelölt időtartam elteltével, de legkésőbb a fiatal felnőtt 24. életévének betöltésével,

c) az (1) bekezdés *c*) pontja szerinti esetben az otthonteremtési támogatással való elszámolással.

(6) A gyámhatóság az utógondozást megszünteti, ha

a) egyéb gyermekvédelmi intézkedést rendeltek el,

b) azt a fiatal felnőtt kéri, kivéve, ha otthonteremtési támogatásban részesül,

c) a fiatal felnőtt az utógondozóval önhibájából legalább három hónapja nem működik együtt.”

16. §

A Gyvt. 93. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„93. § (1) A gyámhatóság a gyermek vagy a fiatal felnőtt kérelmére – a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyám (hivatásos gyám) javaslatának figyelembevételével – elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és

a) létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy

b) köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, vagy

c) szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

(2) Az utógondozói ellátást a fiatal felnőtt, ha

a) az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a 21. életévének, vagy ha speciális ellátási szükségletüként töltötte be nagykorúságát, 22. életévének,

b) az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a 22. életévének, ha felsőoktatási intézménnyel áll hallgatói jogviszonyban, 25. életévének,

c) az (1) bekezdés *c*) pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a felvétel időpontjáig, de legkésőbb 22. életévének

betöltéséig kérheti.

(3) Az (1) bekezdés *a*) pontjának alkalmazásában akkor nem biztosított a fiatal felnőtt létfenntartása, ha

a) a havi jövedelme az öregségi nyugdíj legkisebb összegének háromszorosát nem haladja meg, vagy

b) a nagykorúvá válásának időpontjában a rendelkezésére bocsátott készpénzvagyონának értéke az öregségi nyugdíj legkisebb összegének negyvenszeresét nem haladja meg.

(4) Az utógondozói ellátás elrendeléséről szóló határozat fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.

(5) Az otthonteremtési támogatásban részesült fiatal felnőtt utógondozói ellátását a gyámhatóság akkor rendeli el, ha a fiatal felnőtt létfenntartását vagy lakhatását veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került.

(6) Az utógondozói ellátás ismételten elrendelhető az (1) bekezdésben meghatározott ok fennállása esetén, legfeljebb a (2) bekezdésben meghatározott időtartamig.

(7) Nincs helye az utógondozói ellátás ismételt elrendelésének, ha az utógondozói ellátás megszüntetésére a (10) bekezdés *b)–f)* pontjában foglaltak miatt került sor és a megszüntető határozat jogerőre emelkedésétől számítva egy év még nem telt el.

(8) Az (1) bekezdés *a)* és *c)* pontjában meghatározott ok alapján elrendelt utógondozói ellátásban részesülő munkaképes fiatal felnőtt köteles a munkaügyi központtal együttműködni.

(9) Megszűnik az utógondozói ellátás, ha a fiatal felnőtt

a) az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, az utógondozói ellátás elrendelése okának megszűnésével, de legkésőbb a fiatal felnőtt 21. életévének betöltésével, vagy ha speciális ellátási szükségletüként érte el nagykorúságát, a 22. életévének betöltésével,

b) az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszony megszűnését követő 120. napon, de tanulói vagy felnőttképzési jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 22., hallgatói jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 25. életévének betöltésével,

c) ha a fiatal felnőtt az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a szociális intézményben való felvételével, de legkésőbb a 22. életévének betöltésével.

(10) A gyámhatóság az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt

a) utógondozói ellátásának jogosultsági feltételei már nem állnak fenn,

b) a nevelőszülőjével, utógondozójával, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársával, illetve az intézményben ellátott társával szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít,

c) a házirendet többször súlyosan megsérti,

d) azt kéri,

e) az (1) bekezdés *b)* pontja alapján elrendelt utógondozói ellátás esetén a tanulmányi vagy vizsgakötelezettségét önhibájából nem teljesíti,

f) az ellátás megállapításáról szóló gyámhatósági határozat közlésétől számított 15 napon belül az ellátást nem vette igénybe és ennek okáról önhibájából nem értesítette az ellátást nyújtót.”

17. §

A Gyvt. a következő 161/K. §-sal egészül ki:

„161/K. § Az egyes szociális tárgyú törvényeknek a szociális ellátások és az utógondozói ellátás egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvénnyel megállapított 45. § (2) és (6) bekezdését, 53/A. § (1) bekezdését, 55. § (7) bekezdését, 92. §-t és 93. §-t azon gyermekek, fiatal felnőttek tekintetében kell alkalmazni, akiknek az utógondozását, utógondozói ellátását 2012. december 31-ét követően rendelték el. A 2013. január 1-jét megelőzően elrendelt utógondozásra, utógondozói ellátásra a 2012. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.”

18. §

Hatályát veszti a Gyvt.

- a) 4. § (1) bekezdés *a*) pontjában a „(2) és” szövegrész,
- b) 4. § (2) bekezdése,
- c) 15. § (1) bekezdés *b*) pontja,
- d) 18. § (1) bekezdés *b*) pontja,
- e) 18. § (5) és (6) bekezdése,
- f) 21. §-a és az azt megelőző alcím,
- g) 94. § (2) bekezdésében az „a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást,” szövegrész,
- h) 125. § (1) bekezdése.

19. §

A Gyvt.

a) 34. § (8) bekezdésében a „rendkívüli gyermekvédelmi támogatás formájában nyújthat segítséget [21. § (2) bek.]” szövegrész helyébe az „az Szt. szerinti önkormányzati segély formájában nyújthat segítséget” szöveg,

b) 39. § (5) bekezdés *b*) pontjában az „utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás)” szövegrész helyébe az „utógondozás” szöveg

lép.

3. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosítása

20. §

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 74. § *b*) pontjában az „átmeneti segély” szövegrész helyébe az „átmeneti segély, az önkormányzati segély” szöveg lép.

4. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosítása

21. §

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény *1. számú mellékletének* 1. pont 1.3. alpontjában a „temetési segély” szövegrész helyébe a „temetési segély, az önkormányzati segély” szöveg lép.

22. §

Hatályát veszti a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 1. számú mellékletének 8. pont 8.27. alpontja.

5. A helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény módosítása

23. §

A helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény mellékletének 19. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„19. A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások, a helyi döntésen alapuló ellátások kivételével (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, lakásfenntartási támogatás, ápolási díj, önkormányzati segély, köztemetés, közgyógyellátás, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, kiegészítő gyermekvédelmi támogatás, óvodáztatási támogatás; a 2012. évre vonatkozó elszámolásnál fentiekben túl az időskorúak járadéka és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság) (1993. évi III. törvény, 1997. évi XXXI. törvény).”

6. A járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény eltérő szöveggel történő hatálybaléptetése

24. §

(1) A járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Jtv.) 35. § (7) bekezdés 1. pontja a következő szöveggel lép hatályba:

(A Gyvt.)

„1. 11/A. § (2) bekezdés *e*) pontjában, 17. § (4) bekezdés első és második mondatában és (5) bekezdésében, 18. § (3) bekezdésében, 22. § (3) bekezdésében, 23. § (1), (2) és (3) bekezdésében, 24. § (3) és (4) bekezdésében, (5) bekezdésének bevezető szövegében, valamint *a*) és *c*) pontjában, 25. § (7) bekezdésében, 26. § (2), (3) és (5) bekezdésében, (6) bekezdés első és második mondatában, 27. § (1) bekezdésében, 34. § (3) bekezdés első és második mondatában és (4) bekezdésében, (5) bekezdés harmadik és negyedik mondatában, (6) bekezdés első és második mondatában, (7) bekezdésében, 53. § (4) bekezdésében, 55. § (2) és (3) bekezdésében, 57. § (3) bekezdés *c*) és *d*) pontjában, 60. § *a*) és *b*) pontjában, 62. § (1) bekezdés *a*) és *c*) pontjában, 63. § (1) bekezdés *b*) pontjában, 64. § *b*) pontjában, 66/E. § (1) bekezdés *d*) pontjában és (8) bekezdésében, 69/A. § (2) bekezdés *e*) pontjában, 70. § (1) és

(4) bekezdésében, 71. § (1), (2), (3), (4), (5) és (6) bekezdésében, 73. § (1), (3) és (4) bekezdésében, 74. § (1) és (2) bekezdésében, 75. § (1) bekezdésében, 75/A. § *a)* és *b)* pontjában, 76. § (1) és (2) bekezdésében, 77. § (1) bekezdés első és második mondatában, (4) és (5) bekezdésében, 78. § (1) és (3) bekezdésében, 79. § (1) bekezdés első és második mondatában és (2) bekezdésében, 80. § (1), (2), (3), (5) és (7) bekezdésében, 81. § (2) bekezdésében, 81/A. § (3) bekezdésében, 81/B. § (1), (3) bekezdésében, (4) bekezdés első és második mondatában, (5), (6) és (7) bekezdésében, 81/C. § (1) bekezdés első és második mondatában, 82. § (1) bekezdésében, 83. § (1) bekezdésében és (3) bekezdés első és második mondatában, (4), (5) és (7) bekezdésében, (8) bekezdés első, második és harmadik mondatában, 84. § (1) bekezdésében, (3) bekezdés bevezető szövegében és *c)* pontjában és (4) bekezdésében, 85. § (4) és (6) bekezdésében, 86. § (3) és (4) bekezdésében, 87. § (1), (2), (4), (5), (6) és (7) bekezdésében, 88. § (1), (2) és (3) bekezdésében, 89. § (1) és (2) bekezdésében, 91. § (2) és (3) bekezdésében, 100/A. § (1) és (4) bekezdésében, 100/B. §-ában, 102. § (2) bekezdésében, (4) bekezdés első és második mondatában, (5) bekezdés *c)* pontjában és (6) bekezdésében, 104. § (1) bekezdés *i)* pontjában, (4) bekezdésében, (8) bekezdés első és második mondatában, 121. § (2) bekezdésében, 129. § (4) bekezdésében, 132. § (6) bekezdésében, 133/A. § (7) és (11) bekezdésében, 135. § (5) bekezdésében, 140. § (1) bekezdés nyitó szövegében és *c)* pontjában, (2) és (3) bekezdésében, 152. § (3) és (4) bekezdésében, 154. § (1) bekezdés *a)* pontjában és (3) bekezdésében a „gyámhivatal” szövegrész helyébe a „gyámhatóság” szöveg.”

(lép.)

(2) A Jtv. 35. § (7) bekezdés 12. pontja a következő szöveggel lép hatályba:

(A Gyvt.)

„12. 46. § (4) bekezdésében, 47. § (3) bekezdés *b)* pontjában és (4) bekezdésében, 57. § (3) bekezdés *a)* pontjában és *d)* pont *db)* alpontjában, 63. § (1) bekezdés *b)* pontjában, 66/E. § (5) és (7) bekezdésében, 67. § (2) bekezdésében, 69/D. § (4) bekezdésében, 81/A. § (2) bekezdésében, 83. § (7) bekezdésében, 141. § (3) bekezdésében a „gyámhivalt” szövegrész helyébe a „gyámhatóságot” szöveg.”

(lép.)

(3) A Jtv. 35. § (7) bekezdés 14. pontja a következő szöveggel lép hatályba:

(A Gyvt.)

„14. 66/E. § (6) bekezdésében, 69/D. § (1) bekezdés *e)* pontjában, 81/A. § (3) bekezdésében a „gyámhivatali” szövegrész helyébe a „gyámhatósági” szöveg.”

(lép.)

(4) Nem lép hatályba a Jtv. 20. § (3) bekezdése.

7. Záró rendelkezés

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány állásponyjának.

12

25. §

(1) Ez a törvény – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) A 24. § 2012. december 31-én lép hatályba.

(3) Az 1–8. § és a 10–23. § 2013. január 1-jén lép hatályba.

A Kormány

.../2012. (... . . . .)

Korm. r e n d e l e t e

az utógondozói ellátás elrendelésére irányuló eljárás egyszerűsítésével összefüggésben a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 121. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„121. § (1) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás céljának megvalósulása érdekében az utógondozás biztosítására elsősorban a fiatal felnőtt korábbi gondozási helyét, vagy – ha a támogatás céljának elérését elősegíti – a fiatal felnőtt választása szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat által meghatározott otthont nyújtó ellátást biztosító intézményt jelöli ki, amely a kijelölést követően köteles ellátni az utógondozást.

(2) Az utógondozás elrendeléséről szóló határozatban a gyámhivatal felhívja az utógondozás biztosítására köteles intézmény vezetőjét, hogy

a) 15 napon belül tájékoztassa a gyámhivatalt az utógondozó személyéről, illetve az utógondozó személyében bekövetkező változásról, és

b) gondoskodjon arról, hogy az utógondozó az utógondozás eredményéről

ba) évente,

bb) a gyámhatóság felhívására bármikor, és

bc) az utógondozás megszűnésekor vagy megszüntetésekor

adjon tájékoztatást a gyámhivatalnak.”

2. §

A Gyer. 123. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„123. § (1) A gyám a gyermek nagykorúságának elérése előtt legalább két hónappal felterjeszti a gyámhivatalnak a gyermek utógondozói ellátásra irányuló kérelmét, valamint az utógondozói ellátásra vonatkozó javaslatot és a 124. § szerinti dokumentumokat.

(2) Ha a tizennegyedik életévét már betöltött gyermek cselekvőképességének hiánya, vagy a fiatal felnőtt cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága miatt gondnokság alá helyezése és szociális bentlakásos intézményi elhelyezése látszik indokoltnak, a gyámhivatal megvizsgálja a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés iránti perindítás szükségességét.”

3. §

A Gyer. 124. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„124. § (1) A fiatal felnőtt az utógondozói ellátásra irányuló kérelméhez csatolja

a) jövedelemnyilatkozatát az azt alátámasztó igazolásokkal együtt, vagy igazolást az álláskeresőként való nyilvántartásba vételéről,

b) a köznevelési, felsőoktatási intézmény igazolását a tanulói, hallgatói jogviszonyról vagy a felnőttképzési intézménnyel kötött felnőttképzési szerződés másolatát,

c) a szociális bentlakásos intézménybe történő elhelyezéséről szóló határozatot vagy a szociális bentlakásos intézmény értesítését a felvétel várható időpontjáról,

d) az ellátást biztosító nevelőszülő és működtetője együttes, a gyermekotthon, utógondozó otthon vagy külső férőhelyet működtető befogadó nyilatkozatát, vagy a befogadás megtagadásáról szóló nyilatkozatot.

(2) A befogadás megtagadása esetén a gyámhivatal kikérheti az intézmény érdekképviselői fórumának véleményét.”

4. §

A Gyer. 125. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„125. § Az utógondozói ellátásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) az utógondozói ellátást biztosító

aa) nevelőszülőnek,

ab) gyermekotthonnak,

ac) utógondozó otthonnak,

ad) lakhatást nyújtó külső férőhelynek

és működtetőjének a megnevezését;

b) az utógondozói ellátás elrendelésének a Gyvt. 93. § (1) bekezdésében meghatározott okát és kezdő időpontját;

c) a fiatal felnőtt számára meghatározott magatartási szabályokat, így különösen felhívást

ca) a munkavállalással járó kötelezettségek maradéktalan teljesítésére,

cb) a munkavállaláshoz szükséges lépések megtételére,

cc) tanulmányi és vizsgakötelezettségeinek teljesítésére,

cd) a nevelőszülőjével, utógondozójával, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival és az intézményben ellátott társaival szembeni megfelelő magatartásra,

ce) a gyermekotthon, utógondozó otthon, külső férőhely házirendjének betartására,

cf) az utógondozói ellátást nyújtó nevelőszülővel és működtetőjével, a gyermekotthonnal, utógondozó otthonnal kötött megállapodásban foglalt kötelezettségei megtartására,

cg) a lakhatást nyújtó külső férőhelyen a férőhely működtetőjével, tulajdonosával kötött megállapodásban foglaltak betartására,

ch) a nevelőszülőjével, utógondozójával, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival való együttműködési kötelezettség betartására;

d) a fiatal felnőttnek az utógondozói ellátás igénybevétele elmulasztásából származó jogkövetkezményekre vonatkozó figyelmeztetését;

e) a fiatal felnőtt felhívását arra, hogy a jogosultság feltételeinek megváltozását vagy megszűnését a gyámhivatalnak 15 napon belül jelentse be;

f) az utógondozói ellátást nyújtó intézmény vezetőjének felhívását arra, hogy 15 napon belül tájékoztassa a gyámhivatalt az utógondozó személyéről, illetve az utógondozó személyében vagy az utógondozói ellátás helyében bekövetkező változásról.”

5. §

A Gyer. 126. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„126. § (1) Ha az utógondozói ellátás igénybevételének oka, illetve helye megváltozott, és az utógondozói ellátás szükségessége a fiatal felnőtt kérelme alapján továbbra is fennáll, a gyámhivatal határozatban állapítja meg az utógondozói ellátás igénybevételének új okát, illetve helyét.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben az utógondozói ellátásra irányuló kérelemhez csak a megváltozott körülményekre vonatkozó dokumentumokat kell csatolni.”

6. §

A Gyer. a következő 177. §-sal egészül ki:

„177. § Az utógondozói ellátás elrendelésére irányuló eljárás egyszerűsítésével összefüggésben a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet módosításáról szóló .../2012. (...) Korm. rendelettel megállapított 121. §-t és 123–126. §-t azon gyermekek, fiatal felnőttek tekintetében kell alkalmazni, akiknek az utógondozását, utógondozói ellátását 2012. december 31-ét követően rendelték el. A 2013. január 1-jét megelőzően elrendelt utógondozásra, utógondozói ellátásra a 2012. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.”

7. §

Hatályát veszti a Gyer. 122. §-a.

8. §

Ez a rendelet 2013. január 1-jén lép hatályba.

Az emberi erőforrások miniszterének

.../2012. (...) EMMI r e n d e l e t e

az utógondozói ellátás elrendelésére irányuló eljárás egyszerűsítésével összefüggésben a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (2) bekezdés *a*) pontjában, kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 41. § *g*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: R.) 90. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A gyámhivatal határozata alapján az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnését követően a fiatal felnőtt családjába való sikeres visszailleszkedését, illetve önálló életének megkezdését a Gyvt. 5. § *zs*) pontja szerinti utógondozással kell segíteni.

(2) A gondozás folyamatosságának biztosítása érdekében a korábban átmeneti vagy tartós nevelés alatt álló gyermekkel, illetve fiatal felnőttel (a továbbiakban: utógondozott) kapcsolatos család-, illetve utógondozási feladatokat lehetőség szerint ugyanannak a szakembernek (a továbbiakban: utógondozó) kell ellátnia.”

(2) Az R. 90. § (4) bekezdés *a*) pont *ac*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg az *a*) pont a következő *ah*) alponttal egészül ki:

(Az utógondozó feladatai különösen, ha az utógondozott visszakerül a családjába, vagy önálló életet kezd)

„*ac*) segíti az utógondozottat a képességeinek, tehetségének megfelelő köznevelési, felsőoktatási, felnőttképzési intézmény vagy munkahely kiválasztásában, keresésében, valamint a tanulmányok végzésével és a munkahelykereséssel kapcsolatos teendők intézésében,”

„*ah*) a Gyer. 121. § (2) bekezdés *b*) pontja szerint tájékoztatást ad a gyámhivatalnak az utógondozás eredményéről.”

2. §

Az R. 92. § (1)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az utógondozói ellátás keretében a fiatal felnőtt számára a befogadását vállaló nevelőszülő a működtetőjével együtt, a gyermekotthon vagy utógondozó otthon, továbbá a külső férőhely működtetője (a továbbiakban együtt: utógondozói ellátást nyújtó) szükség szerinti ellátást nyújt, amelynek keretében biztosítja

- a) az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét,
- b) a tisztálkodási, mosási lehetőséget,
- c) az étkezést vagy a főzési lehetőséget és az ahhoz szükséges alapanyagot,
- d) ruházatot,
- e) az elsősegélyhez szükséges felszereléseket,
- f) a személyre szóló pedagógiai, pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés támogatást és segítségnyújtást.

(2) Ha az utógondozói ellátás elrendelésére a Gyvt. 93. § (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott ok miatt került sor, az utógondozott számára az utógondozói ellátást nyújtó biztosítja

- a) az utógondozói ellátás időtartama alatt megkezdett vagy folytatott első tanulmányának teljes költségét,
- b) a tankönyveket, tanszereket és egyéb, a tanulmányok végzéséhez szükséges felszereléseket, továbbá a köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménybe járással kapcsolatban felmerülő költségeket.

(3) A gyermek és gyámja vagy a fiatal felnőtt kérelmére az utógondozói ellátást nyújtó nyilatkozik a fiatal felnőtt utógondozói ellátásra történő befogadásáról vagy annak megtagadásáról, ha a fiatal felnőtt a Gyvt. 93. §-ának (1) bekezdésében meghatározott helyzetben van.

(4) Az utógondozói ellátást nyújtó a befogadást megtagadhatja, ha a fiatal felnőtt korábbi ellátása során a Gyvt. 93. § (10) bekezdés *b)* vagy *c)* pontjában meghatározott magatartást tanúsította.

(5) Ha az utógondozói ellátást nyújtó a befogadást megtagadja, a fiatal felnőtt a kérelmét az elutasítás indokolásával és a maga álláspontjával együtt az intézmény érdekképviselői fóruma elé terjesztheti.

(6) Az érdekképviselői fórum a gyámhivatalnak a Gyer. 124. § (2) bekezdése szerinti megkeresésére, vagy a fiatal felnőtt kérelmére az elutasítás okát megvizsgálja és véleményt nyilvánít a kérelem, illetve az elutasítás indokoltságáról.”

3. §

Az R. 93. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

- „93. § (1) Az utógondozói ellátást nyújtó
- a) segítséget ad az utógondozói ellátás iránti kérelem benyújtásához, az ahhoz szükséges dokumentumok beszerzéséhez,
  - b) a fiatal felnőtt befogadásáról és távozásáról értesíti a szakszolgálatot,

c) az utógondozó személyének változása esetén gondoskodik arról, hogy a fiatal felnőtt utógondozói ellátásával kapcsolatos minden információ, irat átadásra kerüljön és erről jegyzőkönyvet készít.

(2) Az utógondozói ellátást nyújtó a Gyvt. 93. § (10) bekezdésében foglalt esetekben az utógondozói ellátás megszüntetését javasolja a gyámhivatalnak.”

4. §

Az R. a következő 165/A. §-sal egészül ki:

„165/A. § Az utógondozói ellátás elrendelésére irányuló eljárás egyszerűsítésével összefüggésben a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról szóló .../2012. (...) EMMI rendelettel módosított 90. § (1), (2) és (4) bekezdést, 92. § (1)–(6) bekezdést és 93. §-t azon gyermekek, fiatal felnőttek tekintetében kell alkalmazni, akiknek az utógondozását, utógondozói ellátását 2012. december 31-ét követően rendelték el. A 2013. január 1-jét megelőzően elrendelt utógondozásra, utógondozói ellátásra a 2012. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.”

5. §

Az R. 92. § (7) bekezdésében az „ellátást nyújtó” szövegrész helyébe az „utógondozói ellátást nyújtó” szöveg lép.

6. §

Ez a rendelet 2013. január 1-jén lép hatályba.